

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1143. Usque Ad Annum 1176

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90118014

§. 17. Comitia Herbipolensia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66377)

Sæcul. XII.
A.C. 1165.

pam invisurum. Contra Thomas Papa scripsit; ne se absente Regi colloqueretur. *Novi, inquit, bujus Principis ingenium. Fallet, S. Pater, facilitatem tuam, nisi intersit interpres, cui Regis astutia explorata sit.* His monitis instructus Papa Regi respondit, in hunc modum: *Res est de Ecclesiæ Romanæ benignitate inaudita, quemquam ideo solum fuisse rejectum, quod id fieri Princeps petierit, multo minus virum Justum in exilium pulsum. Quin potius id juris Sacræ Sedi est, ut Episcopos oppressos, indignantibus licet Principibus, foveat & tueatur.*

Ita celebrandi conventus propositum evanuit.

§. XVII.

Comitia Herbipolensia.

to. 10. Conc. p. 1438.
Guil. Neubr. II. c. 16.
Chr. Reichersp. 83c.
an. 1168.
Lup. 1. ep. 72
In Germania Fridericus Imperator frequentissima Comitia Herbipoli in Francia vigesima tertia Maji in Festo Pentecostes anno millesimo centesimo sexagesimo quinto celebravit, quibus cum inter ceteros interesset Arnoldus, electus Archiepiscopus Colonienfis, dixit; Imperatorem contra Rolandum (ita Alexandrum Papam nominabat) nihil acturum esse, nisi consilium, quod modo suggesturus esset, sequeretur. Nam potior pars Imperii, inquit, Alexandro favet, ac præter alios Archiepiscopi Salisburgensis & Moguntinus. Ego vero ad obe-

obedientiam Papæ nostri Paschalis plu- Sæcul. XII.
res Episcopos, quam nos hic sumus, ad- A.C. 1165.
duxi, videlicet tot Præsules, quot ipsi
Rex Angliæ, numero plures quam quin-
quaginta, exhibebit.

Ut autem id quod dicebat probaret,
duos Clericos a Rege Angliæ missos
Joannem Oxoniensem & Richardum Ive-
locestriensem obtulit. Quippe Rex An- vit. S. Tho.
gliæ, Alexandro Papæ infensus, ad Archi- II. c. 20.
episcopum Coloniensem Epistolam de- I. ep. 66. III
derat, in qua dicebat, quod suadentibus
omnibus suis Baronibus, & Clericis con-
sentientibus, statuisset, Romam mittere
Archiepiscopum Eboracensem, Episco-
pum Londinensem, Archidiaconum Pi-
ctaviensem, Joannem Oxoniensem &
Richardum *de Luci*, qui Alexandro Pa-
pæ, ejusque Cardinalibus denunciarent;
Thomam tueri desinerent, intactam re-
linquerent Regi libertatem, Cantuariæ
alium Archiepiscopum constituendi,
quæcunque egisset Thomas irrita & in-
valida pronunciarent, & tandem promit-
teret Papa, quod ipse ejusque Successo-
res Consuetudines Angliæ, eo modo quo,
Henrico primo regnante, viguissent, ser-
vaturi essent, nisi vellent, Regem Hen-
ricum secundum, relicto Alexandro, ad
partes alterius transire. Quare roga-
bat Archiepiscopum Coloniensem, ut sibi
Equitem Hospitalarium mitteret, qui Le-
gatis

Sæcul. XII.
A.C. 1165.

gatis suis per ditiones Imperatoris proficiscentibus præsidio esset. Archiepiscopus Coloniensis, accepta hac Epistola, Imperatorem consuluit, quid responderi vellet, qui rescripsit, id Regis Angliæ precibus omnino dandum esse. Missus est igitur Hospitalarius, nomine Frater Rudolphus, qui Regis Angliæ nuncios, Romanam ituros, Joannem Oxoniensem & Richardum Ivelocestriensem * per terras Imperatori subjectas deduxit.

* al. Ivecestrensis.

ep. 72.

Cum hos Archiepiscopus Coloniensis in Conventu Herbipolensi produxisset, pollicitus est Imperator, se Archiepiscopi consilium amplexurum esse, quod ille aperuit in hunc modum: *Imperator in conspectu totius Curia suæ juret, quod nullo unquam totius vitæ suæ tempore Rolandum Papam, vel quemcunque hominum ejus partibus adhaerentem recipere velit, sed vinculo perpetuo & indissolubili Paschali Papæ adstrictus perseveret. Si vero Imperatori mori ante contingat, ejus Successores idem juramentum servent. Principes Imperii Fridericus Imperator ad jurandum compellat, & promittendum, quod Regi Friderici Successori coronam neutiquam velint imponere, nisi ad id ipsum jurejurando se obstringant. Principes postquam ad sua reversi fuerint, hoc jusjurandum ab omnibus Abbatibus, Præpositis aliisque Præfectis Eccle.*

Ecclesiasticis, a militibus ceterisque omnibus, Feuda in suo Territorio possidentibus exigant, & si imperatum detrectent, bona eorum arario Principis addicantur, ipsi gradu suo dejiciantur, officiis priventur, proscribantur.

Sæcul. XII.

A.C. 1165.

Placuit Imperatori datum consilium; sed non nullis Præsulibus durum admodum & molestum videbatur, atque Archiepiscopus Magdeburgensis edixit, nullum se præstiturum juramentum, nisi prius Coloniensis Ordines & Consecra-
 tionem reciperet, quo omnem dubitationem, an sincere ageret, ab suo & aliorum pectore removeret. Quod cum Coloniensis promittere nollet, Imperator acriter eum aggressus, *Manifeste, inquit, proditorem & deceptorem te exhibuisti, cum Papam mihi præfecisti ignorantem, & antequam redditæ tibi fuissent literæ, quibus imperabam, ne ad quamcunque electionem procederes. Magis mihi proditor es quam Archiepiscopus Moguntinus, quem reum hujus criminis deferebas, salubre consilium mihi dantem; ne novo Successori me submitterem, postquam me Deus a Victore fati functo liberasset. Nunc igitur laqueum, quem parasti, primus indue. A te solo hoc juramentum exigendum esset, etiamsi id omnes alii recusarent.*

Archiepiscopus Coloniensis.

His

Sæcul. XII.

A. C. 1165.Acta Conci-
liabuliHerbi-
polensis.

*forte Otto.

His angustiis pressus Archiepiscopus
Colonienſis, cum dicta retractare non
poſſet, cum maximo fletu primus quod
propoluerat edidit juramentum, pro-
mittens quoque, Ordines ſe & Conſe-
crationem Episcopalem recepturum eſſe.
Tum memoratos nuncios Regis Angliæ
exhibuit, qui Regis ſui nomine jura-
rent, ipſum quoque conſtanter obſerva-
turum eſſe, quidquid Imperator juraſſet.
Præſtitit ergo juramentum Imperator,
addita tamen conditione, quam Archie-
piſcopus Magdeburgenſis ſuggreſſit, ſi
duos Papas Alexandrum & Paſchalem
ſub idem tempus mori contingeret, &
Cardinales utriusque partis in aliquem
unanimitè conſentirent, libere eum
poſſet recipere, ſi modo, quod monente
Archiepiſcopo Colonienſi adjectum, ele-
ctio conſentiente Imperatore peracta
eſſet. Deinde Principes quatuor tunc
præſentes, nempe Dux Saxonix, Marchio
Brandeburgi, Albertus ſenior, Contra-
* forte Otto. dus * Comes Palatinus Rheni Imperato-
ris frater, ejuſque ſororius Ludovicus
Landgravius, idem juramentum edide-
runt.

Cum vero ad Episcopos ventum
eſſet, dicerentque omnes, excepto
Verdenſi, malle ſe Regalibus cedere,
quam hujusmodi Sacramenta præſtare,
reſponſum eſt, oportere eos, vellere
nollente

nollentve, juramento se alligare, & Regalia retinere. Jurandum fuit igitur, etiam inter fletus & planctus. Primus Sacramentum edidit Magdeburgensis, his adjectis pactis, si omnes alii, qui aberant, juraturi essent, & ab hoc juramento solutus esset, si aliquando Regalia non possideret. Episcopus Bambergensis, diu tergiversatus, juravit, quod quamdiu bonis Regalibus esset potiturus, Imperatorem in hoc negotio consilio & ope adjuturus esset. Episcopus Verdensis & ille qui Halberstadii intrusus erat, absolute, sicut etiam Colonien- sis, jurarunt. Episcopi Virdunensis, & Frisingensis excusantes se, quod eorum Metropolitæ abessent, inducias usque ad Festum S. Petri obtinuerunt. Huic Con-
 ventui nec Patriarcha Aquilejensis, nec Archiepiscopus Salisburgensis, nec Tre-
 virensis, nec ullus ex eorum Suffraganeis interfuerunt (*). Ceterum Archiepiscopus Moguntinus tunc erat Conradus, Ottonis Comitis Palatini frater. Is ab aula Imperatoris clam fugiens, eodem

Chron. Reichersp.
v. Pagi. an.
1663. n. 16.
i. ep. 70.

(*) Id ita accipiendum est, quod plurimi abfuerint; nam Virdunensis Suffraganeus Trevirensis & Frisingensis Suffraganeus Archiepiscopi Salisburgensis erat, uterque his Comitibus præsens.

Hist. Eccles. Tom. XVII. L 1

Sæcul. XII.
A. C. 1165.

dem anno millesimo centesimo sexagesimo quinto, in Franciam venerat ad Alexandrum Papam, quem in Italiam secum profectum Papa Cardinalem & Episcopum Sabinensem creavit. Conrado discedenti Imperator in Sedem Moguntinam Christianum Cancellarium suum, quem anno millesimo centesimo sexagesimo primo eligi curaverat, subrogavit.

Quamvis vero paucissimi Episcopi Conventui Herbipolensi interfuissent, Imperator nihilominus, data de hac re Epistola, dicebat, Archiepiscopos, & Episcopos, qui se Sacramento obstrinxissent, fuisse numero quadraginta. Nempe illos quoque complectebatur, qui electi tantum erant, nam addit, quod in Sabato quatuor temporum cuncti Sacros Ordines acceperint. Dicebat præterea omnes Principes Sæculares jurasse; sed illos tantum quatuor nominat, quos memoravimus. Tandem adjiciebat, se promississe, quod nunquam absolutionem ab hoc juramento petiturus esset. Hæc Epistola ad omnes Imperii populos dirigitur, Herbipoli prima die mensis Julii data. Imperator præterea Imperii Principibus sigillatim scripsit, quod ex Epistola ad Abbatem Stabulensem data discipimus.

§. XVIII.